

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Nowy etap w polityce europejskiej na rzecz niebieskiego wzrostu

(2017/C 306/11)

Sprawozdawca: Christophe CLERGEAU (FR/PES), członek Rady Regionalnej Kraju Loary

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

1. Wzywa Unię Europejską do wspólnych ambitnych działań na rzecz morza jako centralnego elementu ożywienia projektu integracji europejskiej.
2. Apeluje do UE, aby morze stało się przedmiotem polityki, a nie tylko projektu. Właśnie w centrum tej polityki morskiej jest miejsce na wsparcie niebieskiej gospodarki, w ramach szerokiego i ofensywnego podejścia do wszystkich sektorów, a nie tylko pięciu zagadnień wskazanych w strategii niebieskiego wzrostu.
3. Wzywa Unię Europejską do szybkiego podjęcia inicjatywy, która uruchomi nowe strategie polityczne i będzie podstawą nowych ambitnych działań na rzecz morza po roku 2020. Deklaracja ministrów w sprawie europejskiej polityki morskiej, która zostanie przyjęta 20 kwietnia 2017 r. na Malcie, może i powinna być do tego dobrą okazją.

I. MORZE W SERCU EUROPY

4. Wzywa Unię Europejską do opracowania nowej europejskiej polityki morskiej, która będzie:
  - uznana przez obywateli, władze lokalne, państwa i instytucje europejskie,
  - przekrojowa, by wykorzystać wszystkie kompetencje wspólnotowe,
  - oparta na bardziej dogłębnej wiedzy na temat morza, z myślą o zrównoważonym rozwoju i jak najlepszym wykorzystaniu istniejącego potencjału,
  - zdolna wesprzeć cały łańcuch wartości sektorów niebieskiej gospodarki, w tym rybołówstwa, zarówno na wybrzeżu, jak i w głębi lądu,
  - ukierunkowana na symbiozę różnych rodzajów działalności morskiej i na spójność zagospodarowania morza od wybrzeża po wody międzynarodowe.

Morze dotyczy nas wszystkich, to zarówno nowe wyzwanie, jak i nowe marzenie europejskie

5. Podkreśla, że morza i oceany mają zasadnicze znaczenie dla życia na Ziemi. Wytwarzają 50 % tlenu. Odgrywają podstawową rolę w regulacji klimatu.
6. Są głównym rezerwuarem różnorodności biologicznej i zasobów niezbędnych dla naszego żywienia i zdrowia. Wyraża ubolewanie w związku z tym, że funkcjonowanie ekosystemów morskich jest obecnie osłabione przez zmianę klimatu, zanieczyszczenie oraz nadmierną eksploatację zasobów.
7. Przypomina, że potencjał wzrostu i zatrudnienia w ramach niebieskiej gospodarki nie ma sobie równych. Według Komisji Europejskiej gospodarka morska oferuje coraz większą liczbę miejsc pracy, którą w Europie szacuje się na 5 mln. W sprawozdaniu „Ocean economy in 2030” („Gospodarka oceaniczna w 2030 r.”) opublikowanym przez OECD w 2016 r. szacuje się, że wkład gospodarki morskiej w bogactwo światowe wynosił w 2010 r. 1,3 biliona EUR, a kwota ta może podwoić się do 2030 r.
8. Zauważa, że zagadnienia morskie są przedmiotem większej uwagi na szczeblu międzynarodowym. Cele rozwoju zrównoważonego ONZ z września 2015 r. dotyczą m.in. wyraźnie oceanów. W maju 2016 r. przywódcy grupy G7 uzgodnili, że będą rozwijać współpracę międzynarodową w dziedzinie badania mórz. Temat oceanów znalazł się również w konkluzjach spotkań COP 21 i COP 22.

9. Podkreśla, że Europa jest pierwszą potęgą morską na świecie i że pozostanie nią po Brexicie. Wspólnie wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej mają największą wyłączną strefę ekonomiczną na świecie. W sektorach takich jak morskie źródła energii, Unia Europejska posiada najsilniejszą i najpełniejszą gospodarkę na świecie. W dziedzinie ochrony środowiska UE dysponuje najwyższymi standardami.

10. Uważa, że Europa musi podejmować zdecydowane działania na arenie międzynarodowej oraz uczynić z polityki morskiej narzędzie promocji.

11. Jest zdania, że nowe ambitne działania europejskie w sektorze morskim mogą uzyskać akceptację obywateli, ponieważ:

- morze to nowy, fascynujący temat, obecny w życiu wielu ludzi,
- pojęcie granicy jest mało istotne w kontekście morza, a wartość dodana Unii Europejskiej jest tu oczywista,
- morze to dziedzina, której dotyczą najważniejsze decyzje dla społeczeństwa w odniesieniu do przeciwdziałania zmianie klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, dobrostanu i zdrowia oraz wyżywienia,
- potencjał wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy związanych z niebieską gospodarką dotyczy regionów przybrzeżnych, ale także całego obszaru UE, ponieważ jej łańcuch wartości dociera do wszystkich części kontynentu i na nie wpływa.

W 2017 r. Unia Europejska musi potwierdzić rolę morza w swych planach na przyszłość

12. Przypomina, że zintegrowana polityka morska i polityka niebieskiego wzrostu stworzyły podstawy europejskiej polityki morskiej.

13. Uważa, że prezydencja maltańska stanowi okazję do nadania nowego impulsu europejskiej polityce morskiej poprzez deklarację ministerialną z dnia 20 kwietnia 2017 r.

Morze w sercu Europy: ambicje i plan działania

14. Wzywa do przygotowania białej księgi „Morze w sercu Europy”, która zawierałaby plan działania dotyczący morza w każdym obszarze polityki Unii Europejskiej.

15. Uważa, że na nowym etapie zintegrowanej europejskiej polityki morskiej należy dążyć do określenia reakcji Europy na następujące wyzwania:

- bezpieczeństwo europejskich granic,
- zarządzanie migracjami,
- rozwój polityki morskiej sąsiedztwa, regulacja handlu morskiego oraz zarządzanie zasobami oceanicznymi,
- ochrona różnorodności biologicznej, walka ze zmianą klimatu i udana transformacja energetyczna, w tym przestawienie się na paliwa odnawialne dla różnych typów statków,
- rozwój niebieskiej gospodarki i jej różnorodnych tradycyjnych sektorów, takich jak rybołówstwo, akwakultura, turystyka, przemysł morski, a także jej sektorów wschodzących, takich jak energia morska i biotechnologia morska,
- pogodzenie różnych rodzajów działań i praktyk,
- prowadzenie polityki dotyczącej obszarów przybrzeżnych i mórz przy wsparciu regionów i władz lokalnych,
- odpowiedź na konkretne potrzeby wysp i europejskich obszarów zamorskich.

II. REGIONY PARTNERSKIE NIEBIESKIEJ GOSPODARKI

16. Podkreśla, że niebieska gospodarka znajduje konkretny wyraz w regionach. Polityka morska musi zatem towarzyszyć mobilizacji regionów i miast.

Zorganizowany i spójny region morski stanowi podstawę niebieskiej gospodarki

17. Uważa, że planowanie przestrzenne ma zasadnicze znaczenie i że powinno ono uwzględniać interakcje między lądem a morzem i obejmować miasta, regiony i wszystkie zainteresowane strony, oraz zmierzać w kierunku zrównoważonego rozwoju wszelkiej działalności związanej z morzem.

18. Uważa, że Europa powinna traktować priorytetowo rozwój infrastruktury na obszarach przybrzeżnych, będących z definicji obszarami oddalonymi. Oznacza to, że we wszystkich regionach istniałaby możliwość uruchamiania na rzecz takich obszarów funduszy polityki spójności i planu Junckera i przeznaczania ich w szczególności na inwestycje, m.in. w porty i bardzo szybkie łącza szerokopasmowe.

19. Wzywa do rozpoczęcia debaty w sprawie uznania europejskiego obszaru morskiego w celu zwiększenia spójności w dziedzinie społecznej, bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Regiony jako partnerzy Unii Europejskiej w inwestowaniu w niebieską gospodarkę

20. Uważa, że strategie na rzecz basenów morskich stanowią niezbędne ramy odniesienia. Są one jednym z elementów, które należy wziąć pod uwagę przy opracowywaniu strategii inteligentnej specjalizacji (S3) i programowaniu funduszy europejskich. Bieżący rozwój inicjatywy West-Med zasługuje na uznanie.

21. Uważa, że strategie inteligentnej specjalizacji powinny umożliwić regionom, które tego pragną, opracowanie S3 wspólnych dla wielu regionów w obrębie tego samego basenu.

22. Podkreśla, że regiony i miasta są kluczowymi podmiotami w rozwoju niebieskiej gospodarki. Wiele regionów wybrało tematy związane z niebieskim wzrostem w strategiach inteligentnej specjalizacji. Uruchomienie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) oraz funduszy z tytułu polityki spójności umożliwiło sfinansowanie wielu projektów w zakresie tworzenia miejsc pracy.

23. W celu ożywienia inwestycji w niebieską gospodarkę proponuje dołączenie do strategii inteligentnej specjalizacji i programów operacyjnych załącznika na temat niebieskiej gospodarki, który pozwoli przedstawić wpływ przyjętych wytycznych na kwestie morskie oraz zapewnić monitorowanie odpowiednich projektów.

24. Pragnie, by lokalne społeczności wysp i obszarów przybrzeżnych mogły wykorzystywać wszystkie fundusze UE, w tym EFMR, w celu finansowania w jednolitych ramach ich morskich strategii rozwoju w oparciu o doświadczenia z realizacji programu Leader.

25. Uważa, że decyzje znajdujące odzwierciedlenie w strategiach inteligentnej specjalizacji, które stanowią rzeczywistość gospodarki morskiej, opartej na synergii pomiędzy podmiotami i sektorami, powinny móc być monitorowane w czasie, a także stanowić punkt wyjścia dla Unii Europejskiej do ukierunkowywania jej inwestycji na rzecz niebieskiego wzrostu. Tę mobilizację regionów na rzecz niebieskiej gospodarki należy lepiej uwzględnić zwłaszcza w europejskiej polityce badań naukowych.

26. Domaga się, aby projekty międzyregionalne, krajowe i ponadnarodowe, które są spójne ze strategiami dotyczącymi basenów morskich i S3, mogły być finansowane poprzez łączenie funduszy regionalnych, krajowych i europejskich na uproszczonych warunkach i kwalifikować się do dodatkowej pomocy wspólnotowej bez konieczności ponownego przechodzenia przez procedurę zaproszenia do składania projektów.

27. Jest zdania, że regiony najbardziej oddalone powinny w dalszym ciągu korzystać z odrębnych ram wspierania ich rozwoju. Obszary te stanowią wspaniały punkt oparcia dla potwierdzenia obecności Europy na morzach oraz budowania współpracy światowej wokół mórz.

III. KONKRETNE ZADANIA W CELU PRZYSPIESZENIA ROZWOJU NIEBIESKIEJ GOSPODARKI

Zwiększenie wsparcia dla badań i rozwoju oraz innowacji

28. Podkreśla, że problematyka morska znalazła stopniowo nowe miejsce w ramach programu „Horyzont 2020”. Takie inicjatywy, jak ta w zakresie wspólnego programowania w odniesieniu do oceanów, również wniosły wkład w europejskie badania naukowe dotyczące morza. Metoda ta musi zostać rozszerzona na wszystkie sektory niebieskiej gospodarki za pomocą kompleksowego planu działania w dziedzinie badań i rozwoju. Komitet podkreśla znaczenie konkretnego wspierania MSP, które pragną rozwijać i stosować innowacyjne rozwiązania w różnych sektorach, w tym w turystyce przybrzeżnej i morskiej.

29. Apeluje, by w przyszłym programie ramowym przyjęto cel 10-procentowego udziału projektów, które w znaczący sposób przyczyniają się do rozwoju badań morskich. Dalszy etap wdrażania programu „Horyzont 2020” powinien pomóc w zbliżeniu się do tego celu.

Plan działania w sektorze morskim w ramach programu na rzecz nowych umiejętności w Europie

30. Apeluje o opracowanie morskiego aspektu strategii na rzecz umiejętności w Europie.

31. Proponuje, aby zainicjowano debatę na szczelnie europejskim na temat potrzeby finansowania projektu pilotażowego w zakresie wydobycia i wykorzystania złóż głębokiego dna morskiego.

32. Podkreśla, że w sektorze gospodarki morskiej innowacje często można przetestować dopiero na pierwszym produkcie wprowadzonym do obrotu. Europejska polityka w zakresie innowacji powinna umożliwiać finansowanie takich projektów demonstracyjnych. Należy także ożywić partnerstwo publiczno-prywatne poświęcone technologiom przekrojowym dla przemysłu morskiego.

33. Uważa, że inicjatywy takie jak mechanizm „niebieskich karier zawodowych” zainicjowany w ramach EFMR, i przyszły rozwój inicjatywy „Blueprint” dla sektora morskiego powinny zostać poszerzone w celu:

- zwiększenia atrakcyjności zawodów związanych z morzem i wiedzy o tych zawodach,
- poprawy warunków pracy i kariery zawodowej,
- rozwijania europejskiej mobilności młodzieży objętej szkoleniem zawodowym,
- proponowania ścieżek dalszego kształcenia się przez całe życie, tak aby nadać morski charakter istniejącym zawodom i ukierunkować historyczne zawody morskie na nowe możliwości.

34. Oczekuje wzmocnienia europejskiego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych, aby ułatwić swobodny przepływ osób i nadać ramy pracy pracownikom delegowanych. System ten musi być uzupełniony mechanizmem analogicznego uznawania kwalifikacji i zawodów, które nie były przedmiotem certyfikacji⁽¹⁾.

Wspieranie kluczowych sektorów niebieskiej gospodarki

35. Jest zdania, że Europa powinna również poważnie zainwestować w sektory takie jak przemysł morski i biotechnologie morskie, w których celem jest odgrywanie pierwszoplanowej roli w skali globalnej.

36. Uważa, że Europa powinna również wspierać niebieską gospodarkę w transformacji cyfrowej, ekologicznej i energetycznej, a także modernizację sektorów tradycyjnych, takich jak rybołówstwo oraz turystyka wodna i przybrzeżna⁽²⁾.

37. Podkreśla, jak ważne dla Unii Europejskiej jest wspieranie rozwoju biotechnologii morskich opartych na wykorzystaniu glonów i mikroglonów, ryb, skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych oraz bakterii morskich. Biotechnologie morskie stanowią w wielu regionach Europy rodzący się, bardzo znaczny potencjał gospodarczy. Wsparcie Unii Europejskiej powinno obejmować wsparcie na rzecz badań naukowych, obiektów infrastruktury badawczej i tworzenia sieci między nimi oraz między nimi a przedsiębiorstwami, a także wsparcie na rzecz pozyskiwania kapitału, tworzenia innowacji oraz ich wprowadzania na rynek.

⁽¹⁾ Zob. opinia SEDEC CDR 2881/2016 w sprawie pracowników delegowanych.

⁽²⁾ Zob. wcześniejsze opinie CDR 2645/2014, CDR 5241/2015 i CDR 2898/2016.

38. Podkreśla istotne znaczenie, jakie dla gospodarki regionów i żywienia ludności Europy mają rybołówstwo i akwakultura, jak też poławianie, hodowla, przetwarzanie i wprowadzanie do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury. Rybołówstwo i akwakultura to ponadto sektory przyszłościowe, dlatego wsparcie, jakie zapewnia im Unia Europejska, musi opierać się na pozytywnej i ambitnej wizji w dziedzinie zatrudnienia i szkolenia, zwłaszcza osób młodych. W ramach realizacji nowej wspólnej polityki rybołówstwa Unia Europejska powinna współpracować z podmiotami gospodarczymi i władzami publicznymi, w szczególności regionami, w celu przyspieszenia i ułatwienia procesu wdrażania EFMR, który odnotowuje znaczne opóźnienia.

39. Podkreśla konieczność przyjęcia zintegrowanego podejścia do wykorzystania produktów morskich, a to poprzez rozwój krótkich łańcuchów dostaw obejmujących producentów oraz dzięki wzmocnieniu przemysłu przetwórczego na obszarach przybrzeżnych. Należy nadać priorytet strategii tworzenia wartości i miejsc pracy w związku z produktami morskimi na obszarach przybrzeżnych; trzeba także stworzyć lepsze możliwości jej finansowania, zarówno za pośrednictwem EFMR, jak i w ramach polityki spójności.

40. Proponuje stworzenie europejskiego mechanizmu „morskich przedsiębiorstw typu start-up”, aby wspierać projekty w dziedzinie innowacji gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

41. Podkreśla, że w przyszłości wiele rodzajów działalności będzie musiało bazować na rozwoju nowej infrastruktury na morzu z dala od wybrzeży. Specjalny program mógłby pozwolić na zbadanie potrzeby nowej infrastruktury o charakterze odwracalnym, na ocenę jej oddziaływania na środowisko oraz rozważenie kwestii związanych z jej samowystarczalnością energetyczną.

42. Uważa, że porty są zasadniczą bazą rozwoju niebieskiej gospodarki. Muszą być one wspierane, aby zaspokajać potrzeby związane z nowymi rodzajami działalności, możliwie jak najczęściej w formie sieci. Ich równowaga zależy również od dynamiki dalekomorskiego i przybrzeżnego handlu morskiego wraz z rozwojem autostrad morskich.

43. Zwraca uwagę na ewidentny pozytywny wpływ niebieskiego wzrostu na turystykę morską i przybrzeżną w regionach. W szczególności popiera inicjatywy, które promują na poziomie ekonomicznym, społecznym i środowiskowym zrównoważone i odpowiedzialne formy turystyki.

44. Podkreśla wagę wdrożenia koncepcji gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach niebieskiej gospodarki, szczególnie w celu ograniczenia ilości odpadów i zanieczyszczeń w morzach i przekształcenia ich w użyteczne zasoby.

Postawić na kartę wiodącej pozycji Europy w dziedzinie energii morskiej (morska energia wiatrowa, energia oceanów)

45. Uważa, że Unia Europejska powinna uznać za priorytet rozwój przemysłowy energii ze źródeł odnawialnych. Dlatego cele dotyczące produkcji energii odnawialnej w Europie muszą wykraczać poza zaproponowany przez Komisję Europejską cel dotyczący osiągnięcia ich 27 % udziału w 2030 r. Zasada neutralności technologicznej musi być bardziej elastyczna, aby priorytetowo traktować rozwój przemysłowy tylko w sektorze energii ze źródeł odnawialnych, w którym Europa może stać się światowym liderem i stworzyć wiele miejsc pracy.

46. Wzywa do dalszego finansowania badań i rozwoju oraz projektów demonstracyjnych w rodzaju NER300 i apeluje o większe finansowanie wczesnych etapów wprowadzania do obrotu.

47. Podkreśla, że rozwój energii morskiej opiera się na filarze umiejętności i technologii przekrojowych odziedziczonym po wielkich sektorach o długiej historii, takich jak przemysł naftowo-gazowy i przemysł stoczniowy. Należy wzmocnić wsparcie dla innowacji i dywersyfikacji w tych sektorach. W tej perspektywie konieczne jest przełożenie dokumentu „LeaderSHIP 2020” z wytycznymi dla przemysłu stoczniowego i sektorów przemysłu morskiego na europejski plan działania przekrojowo obejmujący różnorakie polityki europejskie.

48. Życzyłby sobie, aby w najbliższych pięciu latach Unia Europejska skoncentrowała swoje działania na osiągnięciu następujących celów:

- konkurencyjność sektora energii wytwarzanej za pomocą turbin wiatrowych przytwierdzonych na stałe do dna morza i jego postępy w kierunku osiągnięcia rentowności bez potrzeby dotacji,
- rozwój rynku energii wytwarzanej przez pływające turbiny wiatrowe, rynku masowego w skali światowej, oraz rynku energii produkowanej przez podwodne turbiny morskie, rynku niszowego, na którym Europejczycy mają bardzo mocną pozycję,
- technologie umożliwiające rozwój samowystarczalności energetycznej wysp i regionów odizolowanych, zwłaszcza w strefach tropikalnych i na obszarach zamorskich.

Platformy morskie na rzecz wspierania i finansowania projektów oraz europejski fundusz na rzecz inwestowania w niebieską gospodarkę

49. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że plan Junckera umożliwił już sfinansowanie wielu projektów z zakresu niebieskiej gospodarki.

50. Jest przekonany o konieczności zwiększenia tego wsparcia w celu pokrycia deficytu inwestycyjnego dla wielu potencjalnych projektów, które mogłyby zostać zrealizowane w regionach, i dalszego dopracowania zasad interwencji w celu lepszego finansowania ryzyka, co jest ważne w tak innowacyjnym sektorze, jak niebieska gospodarka, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP i przedsiębiorstw typu start-up.

51. Proponuje utworzenie platform regionalnych lub międzyregionalnych niebieskiej gospodarki. Platformy te służyłyby identyfikowaniu projektów, wspieraniu ich realizacji i uruchamianiu lokalnych, krajowych i europejskich narzędzi finansowych. Byłyby one prowadzone przez regiony z udziałem sektorów gospodarki morskiej, państw i Unii Europejskiej, a ich działania mogłyby być finansowane przez te trzy podmioty, a także przez partnerów prywatnych. Platformy te mogłyby być kluczowymi partnerami w realizacji planu Junckera 2.

52. Wzywa do utworzenia europejskiego mechanizmu/funduszu na rzecz inwestowania w niebieską gospodarkę. Fundusz ten, morski wariant planu Junckera 2, mógłby służyć dwóm uzupełniającym się rodzajom interwencji:

- bezpośredniemu finansowaniu na szczeblu europejskim działań strukturalnych i ryzykownych projektów, które dotyczyłyby np. wczesnych etapów komercjalizacji projektów w dziedzinie energii morskiej,
- ustanowieniu regionalnych funduszy inwestycyjnych na poziomie platform regionalnych lub międzyregionalnych niebieskiej gospodarki, zasilanych przez fundusze europejskie i partnerów lokalnych, zwłaszcza z sektora bankowego i finansowego. W ramach tych funduszy EFIS musi przyczynić się w znacznym stopniu do finansowania ryzyka; nie powinien przenosić tej odpowiedzialności na partnerów lokalnych.

IV. EUROPA MORZA, POLITYCZNA I OBYWATELSKA

Europejski program mobilizacji „Morze i obywatele”

53. Jest zdania, że Europa powinna debatować na temat morza bardziej bezpośrednio z obywatelami. W ramach dialogu Europejskiego Komitetu Regionów z obywatelami zostaną zorganizowane dyskusje wokół problematyki morskiej.

54. Pragnąłby, aby stworzono program na rzecz badań naukowych i komunikacji na temat morskiego dziedzictwa kulturowego i materialnego Europy i jej regionów przybrzeżnych.

55. Proponuje stworzenie europejskiego programu „Dzieci i morze” w celu rozwijania wspólnej świadomości wyzwań związanych ze środowiskiem morskim i organizowania wymiany między dziećmi z obszarów przybrzeżnych i nieprzybrzeżnych.

56. Uważa, że należy ponownie podjąć debatę na temat możliwości sfinansowania jednej lub kilku europejskich stacji badawczych do badań głównych oceanów; byłyby to misje naukowe i symboliczne dla zmobilizowania obywateli wokół wizji dotyczącej mórz.

Poszerzanie wiedzy na temat morza i niebieskiej gospodarki

57. Podkreśla, że potrzeby w zakresie wiedzy na temat oceanów i wybrzeży są ogromne. Wiedza ta jest niezbędna do tego, by kierować zrównoważonym rozwojem gospodarki morskiej, którego celem jest jednocześnie zwiększenie kapitału ekonomicznego i technologicznego, ekologicznego, ludzkiego i społecznego.

58. Przypomina Komisji Europejskiej o swoim wezwaniu do stworzenia wspólnoty wiedzy i innowacji dla niebieskiej gospodarki, co będzie sprzyjać przekazywaniu informacji z badań morskich do sektora prywatnego⁽³⁾.

59. Proponuje, by Unia Europejska patronowała „Europejskiej Wystawie Morskiej”, która byłaby poświęcona jednocześnie kulturze, nauce, środowisku i gospodarce i mogłaby być inspirowana wzorem np. projektu „La Mer XXL”, planowanego w Nantes w 2018 r.

⁽³⁾ CDR 4835/2014.

60. Uważa, że konieczne jest uwzględnienie w programie „Horyzont 2020” i w przyszłym programie ramowym europejskiej strategii dotyczącej wiedzy o różnorodności biologicznej mórz i o dnach oceanów oraz przewidującej gromadzenie danych o morzach i wybrzeżach, np. danych batymetrycznych.

61. Podkreśla, że w świetle badań dotyczących deficytu wiedzy na temat niebieskiej gospodarki przeprowadzonych przez Komisję Europejską i Europejski Komitet Regionów, konieczne jest utworzenie europejskiego centrum zasobów na temat niebieskiej gospodarki, w partnerstwie z państwami członkowskimi, regionami, Eurostatem oraz Wspólnym Centrum Badawczym.

Nowy model zarządzania na rzecz europejskiej polityki morskiej

62. Proponuje, aby kwestie dotyczące morza znalazły się w gestii jednego z wiceprzewodniczących Komisji Europejskiej wspieranego przez grupę zadaniową i odpowiedzialnego za opracowanie i przekrojowe wdrożenie białej księgi „Morze w sercu Europy”.

63. Uważa, że gospodarka morska powinna być przedmiotem odbywających się co pół roku spotkań specjalnego składu Rady ds. morza. Jednocześnie Parlament Europejski i Europejski Komitet Regionów powinny rozważyć zmianę podejścia do zarządzania zagadnieniami związanymi z morzem.

64. Uważa, że nadanie morzu rangi priorytetu politycznego powinno znaleźć odzwierciedlenie w wieloletnich ramach finansowych, w kontekście EFMR i jego elementów dotyczących rybołówstwa, polityki morskiej i podejścia terytorialnego, ale również, szerzej, w ramach różnych strategii politycznych i programów UE.

65. Uważa, że dla umocnienia nowej polityki morskiej UE konieczne jest lepsze dostrzeżenie podmiotów sektora morskiego oraz silniejsze włączenie ich w dyskusje i decyzje, a w razie potrzeby także udzielenie im wsparcia w ich organizowaniu się na szczeblu europejskim. Należy poprzeć podejście międzysektorowe, rozwijane w szczególności przez klastry regionalne, krajowe i europejskie.

66. Wzywa miasta i regiony do mobilizacji w celu wskazania potencjału niebieskiej gospodarki i faktów dotyczących wielu realistycznych i tworzących wartość projektów wymagających finansowania w ciągu najbliższych kilku lat.

Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE będzie wymagało ambitniejszych działań Unii Europejskiej w dziedzinie morza

67. Podkreśla, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE miałyby bezpośredni wpływ na europejskie strategie polityczne dotyczące mórz. Należy dokładnie ocenić jego skutki dla najbardziej zainteresowanych miast i regionów i dla polityki publicznej Unii oraz stworzyć niezbędne środki dostosowawcze. W szczególności konieczne będzie dostosowanie mechanizmów w zakresie suwerennych praw i bezpieczeństwa na szczeblu krajowym i europejskim w związku z pojawieniem się nowych granic morskich UE.

68. Apeluje, aby w ramach negocjacji Unia Europejska chroniła interesy swej gospodarki i swych obszarów morskich. Unia będzie musiała zapobiec pojawieniu się u jej wrót platformy dumpingu socjalnego, podatkowego i deregulacji, która miałaby wpływ na gospodarkę i zasoby morskie. UE musi też zapewnić ochronę interesów swoich rybaków w ramach prawa międzynarodowego.

69. W oparciu o te zasady stwierdza, że zależnie od tego, czy pozwolą na to ogólne ramy wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, oraz z poszanowaniem spójności UE jako całości byłoby szczególnie pożądane, aby podmioty sektora morskiego UE dalej ściśle ze sobą współpracowały z uwagi na wspólny obszar morski oraz wspólny interes leżący w ochronie i zachowaniu ekosystemów morskich i przyczyniały się do rozwoju globalnej gospodarki rynkowej, która będzie sprawiedliwa i dostępna dla wszystkich.

Bruksela, dnia 12 maja 2017 r.

Markku MARKKULA

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*